

sprokkels

Inhoud

Van het bestuur.....	3
Vanuit het secretariaat	3
Jaaroverzicht 2013.....	4 - 11
Paddenstoel	11
Programma februari t/m. mei	12
Wijziging jaarprogramma.....	12
Dagtocht Swalmdal	13
Naar de Blekert	13
De Eerdse Bergen.....	14 - 15
Geerbosdagboek.....	16 - 18
Sprokkelavond.....	19
Sprokkelverslag.....	20 - 22
Geerbos op z'n Paasbest.....	22

Van de redactie

Afgelopen december vierden we het feit dat IVN Veghel 35 jaar actief is. Ook afgelopen jaar waren we weer als bezige bijtjes druk doende. Om te leren over de wonderlijke dingen in de natuur, om publiek te betrekken bij hun eigen leefomgeving maar ook om zelf aan de slag te gaan zoals de werkgroep Veghels landschap dat de knotwilgen een beurt geeft. Dit is allemaal terug te lezen in het jaaroverzicht dat in dit blad is opgenomen. Bijgevoegd is een uitnodiging voor de jaarvergadering op 18 maart. Een goed moment om achter- en vooruit te kijken en elkaar weer te zien.

Namens de redactie,
Suzanne

SPROKKELS IS EEN UITGAVE VAN IVN VEGHEL

Locatie

IVN verenigingslokaal
Buitendonk 3 5467 DE Veghel

Bestuur

Voorzitter:

Fer Kalis,
Marterweide 7,5467 LK Veghel
Telefoon.....(0413) 34 13 48

Secretaris:

Karin Koppen
Antoniusstraat 11,5469 EV Keldonk
Telefoon.....(0413) 21 02 16
secretariaat@ivn-veghel.nl

Penningmeester:

Henk van Helmond
Lavendelaar 345467BE Veghel
Telefoon(0413) 367476... 06-51553430
Penningmeester@ivn-veghel.nl
Rekeningnummer 4154271

Lid:

Marianne van Zeeventer
Roekdonk 2.....5467 DP Veghel
Telefoon(0413) 78 52 07

Lid:

Mark van Heijst
Turfven 96,5464 PL Veghel
Telefoon(0413) 35 40 47

Webmaster: Geert van de Wiel

webmaster@ivn-veghel.nl
website www.ivn-veghel.nl

Redactie Info:

Maria Kordewinders-v.d.Tillaar
Geluckweg 45469 NA Boerdonk
Telefoon(0492) - 46 33 83

Suzanne van Zutven
De Kempkens 6A5465 NB Eerde
Telefoon(0413) 36 73 71

Peter van Beurden
Heiveld 65464 VT Veghel
Telefoon(0413) 36 57 12

Van het bestuur

Afgelopen december bestond IVN Veghel 35 jaar, nou dat hebben we geweten. Tenminste de mensen die naar de 'Sprokkelavond' in december zijn geweest. Degenen die niet geweest zijn, hebben niet kunnen zien hoe het lokaal, vakkundig door een zeer enthousiast groepje rondom Lidou, was omgebouwd tot een heus proeflokaal met een plafond van met de hand gemaakte rieten matten. Overal hingen posters met informatie over wijn en versieringen gemaakt van kurk.

Peter deed z'n best om ons iets te leren over de verschillende soorten wijnen door eerst ons de meest vreemde geuren te laten ruiken. Daarna liet hij ons wijn proeven, uiteraard geen gewone Franse doorsnee wijn maar bijzondere soorten anders werd het te gemakkelijk! Al met al een geslaagde avond waar met voldoening op teruggekeken kan worden.

Het nieuwe jaar is inmiddels alweer goed op gang gekomen met in de eerste week al direct weer tal van activiteiten, de gidsencursus kwam in Veghel bij elkaar, de vrijdagochtend wandelgroep ging weer op pad en de knotploeg ging er weer stevig tegenaan in 't Ham.

Kortom, IVN Veghel is het nieuwe jaar vol energie van start gegaan. Dat kan natuurlijk alleen dankzij de inzet van onze leden, immers de leden maken de vereniging, door actief te zijn in verschillende werkgroepen of het bestuur. Daarvoor doe ik bij deze een oproep, Mark van Heijst heeft aangekondigd bij de komende jaarvergadering niet herkiesbaar te zijn. Hierbij een oproep aan onze leden om zich te melden om een tijdje mee te draaien in het bestuur. Heb je interesse, laat het weten aan een van de bestuursleden, zij zullen je met open armen ontvangen.

Voor het komende jaar wensen we ieder nog

veel leuke natuurmomenten samen met IVN Veghel.

Namens het bestuur,
Fer Kalis, voorzitter

Vanuit het secretariaat

Aan het eind van 2013 hebben een aantal leden en donateurs opgezegd:

Peter en Marian van der Heijden
Anneke Eekhof
Mevr. De Gouw
Mien van den Elzen
Esther van Dooren
Lidwien van Heeswijk
De heer en mevrouw Van Gool

We heten drie nieuwe leden welkom:

Matty Meij, Veghel
Margo en Gert van Dooren, Erp

Dan zijn er nog enkele e-mail adressen gewijzigd in de loop van het jaar:

Annemieke van de Ven:
annemiekevden@outlook.com
Hubertine Lijding:
lijdi007@gmail.com
Maria van den Oetelaar:
maria@oetelaar-veghel.nl
Marieke Buiting: mb.dos@live.nl
Peet Mangnus:
peetmangnus@onsbrabantnet.nl

Bijgevoegd in SPROKKELS is de uitnodiging voor de ledenvergadering op dinsdag 18 maart, ik hoop jullie dan te treffen.

Karin Koppen

JAAROVERZICHT 2013

Leden

Het jaar begon met 117 (huisgenoot)leden en 23 donateurs. In de loop van het jaar hebben 7 leden hun lidmaatschap opgezegd, 2 leden hebben hun lidmaatschap omgezet in een donateurschap en 1 donateur heeft haar financiële steun beëindigd. Daarnaast hebben zich door het jaar heen 6 nieuwe leden aangemeld. Dus eindigt het jaar met 114 (huisgenoot)leden en 24 donateurs.

Bestuur

Afgelopen jaar is er 6 keer een bestuursvergadering geweest, 3 keer is er overleg geweest met de andere IVN-afdelingen die deel uitmaken van de Regio Noord Oost Brabant en in het najaar is er nog een bestuurlijk overleg geweest met de gemeente.

Veel tijd en energie (en niet alleen door het bestuur!) is er dit jaar gestoken in de verhuizing vanuit 't Baken naar de Bundersschool. Het lokaal bevat goed maar zaken als verwarming, afval afvoeren en samenwerking met de andere verenigingen die ook gehuisvest zijn in deze school, zijn nog niet naar tevredenheid geregeld en zal ook het komend jaar nog inspanning van het bestuur vergen.

De gemeente heeft IVN gevraagd mee te denken over de toekomst van de dierenparken in Veghel waaronder ook de Natuurtuin valt en IVN is daarom vertegenwoordigd in de onderzoekscommissie toekomst dierenparken. Tot nog toe is er niets verder te melden.

Een vast punt op de agenda van de bestuursvergadering is het landelijk IVN en ook daar heeft het bestuur het dit jaar druk mee gehad. In 2012 had de Landelijke Raad al aangekondigd dat zij het ledenbeleid wil aanpassen, contributie van de verschillende afdelingen wil harmoniseren en de afdracht wil verhogen. Ook vindt de LR dat de naamsbekendheid van IVN vergroot moet worden. Deze punten zijn besproken bij het regio-overleg en de visie van onze regio, die duidelijk verschilt met die van het landelijk IVN, is ingebracht bij de vergaderingen van de LR.

Behalve de stellingname over zaken die het landelijke karakter van IVN betreffen, zijn ook tijdens het regio-overleg afspraken gemaakt over een gezamenlijke voorjaarscursus en een activiteit voor leden van de vier afdelingen die lid zijn van Regio Noord Oost Brabant in september 2014.

In het bestuurlijk overleg met wethouder Van de

Ven is o.a. gesproken over de mogelijke bijdrage van de verschillende IVN-werkgroepen aan inventarisaties en de verbreding N279. Met de wethouder is tevens afgesproken om elke twee jaar een bestuurlijk overleg te plannen.

Jaarprogramma

Publieksactiviteiten:

Het afgelopen jaar waren er bijna maandelijks één of meer activiteiten voor publiek georganiseerd. In het kader van het landelijk IVN thema water was er een fietstocht georganiseerd naar de waterzuivering en dit trok veel deelnemers. Een activiteit die niet op het jaarprogramma stond maar toch de nodige aandacht trok, was de vertoning van de film 'More than Honey' in de Industry Service Bioscoop; initiatiefnemer was IVN Sint-Oedenrode. En ook is er dit jaar weer samengewerkt met de Natuurtuin: Stekjesmarkt, Oogstfeest en nieuw was dit jaar de workshop Paaseieren versieren. En in april vanuit de Natuurtuin een wandeling langs de spoorlijn, speciaal bedoeld voor kinderen.

Enkele andere activiteiten:

Vroege vogelwandeling in Wijboschbroek met als hoogtepunt de bosuif!

Een avondwandeling door de Wijk de Bunders. Lezing Het bijzondere leven in en om het water van Rini Kerstens.

Ledenactiviteiten:

Vaste ledenactiviteiten zijn de Nieuwjaarswandeling, een Sprokkelavond (invulling voor én door leden) in februari en december, de uitnodigingen van de verschillende werkgroepen om een keer mee te gaan (de Werkgroep Nodigt U uit!), de dagtocht van Lidou, vier keer per jaar een Geerboswerkdag en Foto's voor de Vuist. In maart is er een excursie geweest naar de werken van de verbreding van de Zuid-Willemsvaart, in juni waren de Nachtzwaluwen de sterren van een avondexcursie op de Maashorst, in september een gezamenlijke fietstocht met IVN Bernheze, Uden, Oss en in oktober waren leden uitgenodigd om te gaan kijken in het adoptiegebied van de Natuurgidscuristen-in-spe. De laatste Sprokkelavond van het jaar was in de ban van Bacchus, en tevens werd het 35-jarig jubileum van de afdeling gevierd.

P.R.

De aankondigingen van de publieksactiviteiten hebben in verschillende plaatselijke kranten gestaan. Het inventarisatieverslag van het de Goorse Bossen is tijdens een excursie in het gebied overhandigd aan de betrokken wethouder,

Annemieke van de Ven, en daarover is een kort stukje geplaatst. Een uitgebreide rapportage van de Nacht van de Vleermuis en een iets kortere rapportage van de eerste werkdag van de Werkgroep Veghels Landschap in Ham/Havelt heeft in de krant gestaan.

De IVN-activiteiten zijn ook te vinden op de website Uit in Veghel.

De IVN-leden zijn via e-mail regelmatig op de hoogte gehouden van de dingen die komen gingen. En sinds het najaar is afdeling Veghel te vinden op Facebook.

Website

De website wordt beheerd door webmaster Geert van de Wiel; Geert slaagt erin om de website up-to-date te houden door nieuwe informatie snel te plaatsen en actief mee te denken aan verbeteringen.

INFO

De INFO heeft met haar 100e editie een nieuwe naam gekregen: SPROKKELS. Het grotere formaat en de kleurenfoto's worden door de leden zeer gewaardeerd. De redactie bestaat uit Peter van Beurden, Maria Kordewinders en Suzanne van Zutven en zij maken er iedere keer weer een mooi en informatief verenigingsblad van maar zijn natuurlijk wel afhankelijk van bijdragen van leden. De vaste groep bezorgers zorgt er viermaal per jaar voor dat SPROKKELS ook daadwerkelijk bij de leden terechtkomt. Een kleine groep leden heeft ervoor gekozen om het blad digitaal te ontvangen (en ontvangt daarmee dan ook een 100% kleurenditie!).

Hieronder de bijdragen van de werkgroepen:

Natuurontdekkers (Marja van Heijst)

Jaarlijkse activiteiten met scholen:

* Op 20 maart zouden kinderen van groep 5 naar het Geerbos komen om Boomfeestdag te vieren met de Natuurontdekkers van het IVN. In verband met natte sneeuw en regen is de Boomfeestdag op die dag niet doorgegaan. Op 10 april zijn op verzoek van de Bernadetteschool alsnog 24 kinderen naar het Geerbos gekomen om kennis te maken met de bomen op het ontdekpad: ze luisterden naar de sapstroom met een stethoscoop, wreven plaatjes van boomchors of -blad, keken naar dikke knoppen, dunne knoppen en knoppen die al mooie groene blaadjes lieten zien.

* Tijdens de voorjaarswandeling in de Aa-broeken kwamen 236 leerlingen van groep zes van 7

scholen, struinen over de knuppelbrug om dit natte gebied te verkennen. Tijdens de activiteiten in mei en juni schepten de Natuurontdekkers (16 gidsen in totaal) waterdieren in de Aa, bewonderden de insecten die onderweg werden gevonden en werden verrast door de bloemrijke weilanden.

* Net voor de herfstvakantie gingen alle Natuurontdekkers (20 gidsen in totaal) weer op pad. De groepen zes van 11 basisscholen van kern Veghel kwamen met bijna 379 leerlingen naar het Geerbos, waar de herfstbladeren mooi aan het kleuren waren. Tijdens de voorbereidingen hebben de Natuurontdekkers extra aandacht besteed aan paddenstoelen. Deze waren volop te vinden, reuzenbovisten (helaas al vaak verrot of kapot gemaakt), parasolzwammen, inktzwammen etc. In eierdozen verzamelden de kinderen kastanjes, herfstbladeren en andere herfstschatten.

* De Natuurontdekkers van 't Hurkske hebben in het voor- en najaar iedere keer met ongeveer 100 leerlingen in 't Hurkske gewandeld, 2 scholen uit Erp, 1 uit Keldonk en 1 uit Boerdonk. In het voorjaar vertrokken ze vanaf de Bosbeertjes met als thema waterdiertjes en de doorsnede van een boom omdat er veel bomen omgezaagd waren. Met 7 gidsen en in het voorjaar 2 extra watergidsen (Rieky en Maria) zijn ze in het water gaan scheppen om zoveel mogelijk verschillende waterdiertjes te vinden. Op het eind van de wandeling konden de leerlingen dan de waterdiertjes bekijken en werd er het nodige bij verteld. In het najaar wandelden ze vanaf de Boswachterswoning en ook dit najaar was het thema: mieren maar ook insecten.

IVN-dag jeugd en jongeren

* Drie Natuurontdekkers hebben de dag van IVN-Brabant bijgewoond in het museum Klok en Peel. Daar volgden ze workshops over de nieuwe cursus Tuin Reservaten en over een speurtocht van het museum.

Extra activiteiten

* In week 12 en 13 hebben enkele Natuurontdekkers meegedaan aan een project van Plein 23. Er werden rondleidingen verzorgd voor basisschoolleerlingen uit groep 3 t/m 8 in de bibliotheek. Daar was een tentoonstelling ingericht met zeven kunstwerken van het natuur- en cultuureducatief project 'Koning Quast van wAAR-DE. Hierbij werden de leerlingen rondgeleid langs de zeven kunstwerken waarvan drie met een actieve opdracht voor de kinderen. Het doel was om de kinderen zelf te laten ontdekken en vragen

te laten stellen. Onderwerpen van de kunstwerken waren het klimaat, schone energie, voeding, afval en de bescherming van de natuur (rode draad was duurzaamheid). Deze onderwerpen waren door kunstenaars vertaald in een kunstwerk. Het was erg leuk om te doen en te zien hoe de kinderen gingen nadenken over de bevolkingsgroei, de belasting van de aarde, etc.

* Tijdens een wandeling langs het Duits Lijntje vanaf Natuurtuin 't Bundertje was er aandacht voor dieren en planten die langs deze route leven en reizen. Een aantal Natuurontdekkers en leden van de Bunder Brigade van de natuurtuin begeleidden de gezinnen en vertelden over het belang van zo'n groene lint door een woonwijk. Na afloop konden de deelnemers een appeltje schillen op de Natuurtuin.

Werkgroep Veghels Landschap (Fer Kalis)

De werkgroep Veghels Landschap zet zich actief in voor het behoud en herstel van het landschap in Veghel en omgeving, bijvoorbeeld door het knotten van bomen of het opschonen van poelen. De werkgroep bestaat uit ca. 12 leden en komt elke 1e zaterdag van de maand bij elkaar. Dit jaar is de werkgroep in drie natuurgebieden van Veghel actief geweest: De Roost in Keldonk, 't Hurkske in Erp en 't Ham-Havelt in Veghel.

In de Roost was de werkgroep al langer actief, dit jaar is het karwei afgerond. Alle knotwilgen die eraan toe waren hebben een knotbeurt gekregen, hoog nodig, hele boomstammen kwamen eraf.

Ook dit jaar zijn we op de Natuurwerkdag in november gestart in het Hurkske. Met een grote groep van bijna 25 mensen zijn een aantal poelen ontdaan van boomopslag in de omgeving. Een mooie klus met verrassende ontdekkingen zoals de levendbarende hagedis.

De laatste werkdag van het jaar zijn we actief geweest in het Ham-Havelt waar door de gemeente en het waterschap een waterbergingsgebied met natuur is ingericht. Ook daar staan voldoende wilgen om nog een tijdje vooruit te kunnen.

Een andere tak van de werkgroep Veghels Landschap is het bijhouden en volgen van de overheidsplannen in de omgeving van Veghel. Dit jaar waren dat vooral de plannen m.b.t. de N279, de weg langs het kanaal.

De grootste plannen zijn natuurlijk de aanleg van N279 noord van Den Bosch naar Veghel, hiervan liggen de plannen nu min of meer vast. Nog belangrijker voor Veghel is de aanleg van de N279 Zuid van Veghel naar Asten. Deze komt

dwars door het buitengebied van Veghel en zal de omgeving van Eerde en Zijtaart ingrijpend veranderen. Nu het Rijk zich teruggetrokken heeft uit het project, blijft onduidelijk hoe het verder zal gaan. Meest waarschijnlijke scenario is dat de aanleg van de N279 zuid wel door zal gaan maar de oost-west verbinding van Eindhoven naar Helmond voorlopig niet.

Binnen Veghel is de werkgroep betrokken bij de plannen voor Veghels Buiten, hoewel het met de bouwplannen nog niet zo stormloopt, wordt er al wel nagedacht over de groene aankleding van het gebied. Iets waar we als IVN natuurlijk wel bij betrokken willen zijn

Cursussen (Fer Kalis)

Dit jaar stond er weer een Najaarscursus op de agenda. Een nieuw element dit jaar was om het officieel aan te kondigen als een gezamenlijke cursus met IVN Uden. Dat heeft goed geholpen, er waren uiteindelijk zoveel aanmeldingen dat we een paar mensen op de reservelijst moesten plaatsen. De cursus zelf was een succes met een prima beoordeling van de cursisten.

Insectentuin Geerbos (Pieter van Breugel)

Ondanks het koude voorjaar hebben de bloemen er mooi bijgestaan dit jaar. Mogelijk is dat een gevolg van het kappen van een flink aantal hoge populieren aan de zuidkant van de tuin, die veel schaduw gaven. Het akkertje lukte redelijk, maar vooral het kale stuk in het midden binnen de poortjes bleek een rijke bloemenzee van eenjarige planten op te leveren. Er is door Lidou en Annie en hun medewerkers/sters weer veel werk verzet om de tuin zo oogstrelend te maken. Wat de insecten betreft zijn er weinig bijzondere zaken te melden. Niet alleen het aantal vlinders is wat teleurstellend, maar ook de bijen en wespen laten het wat afweten. De ranonkelbijen (*Chelostoma florisomne*) met hun parasitaire knotswesp *Sapyga clavicornis* waren wel erg actief. De rosse metselbij (*Osmia bicornis*) liet zich maar weinig zien. Opvallend, maar de laatste jaren steeds gezien, zijn de lathyrusbij (*Chalicodoma ericetorum*) en de grote bladsnijder (*Megachile willughbiella*), een behangersbij. Ook de tronkenbij (*Heriades truncorum*) met de bijbehorende koekoeksbij, de gewone tubebij (*Stelis breviscula*) waren actief. Eén exemplaar van de andoornbij (*Anthophora furcata*) werd op bosandoorn waargenomen.

Te hopen is dat 2014 een wat normaler verloop van het voorjaar kent, dan zal er zeker weer van een mooie insectentuin te genieten zijn.

Vrijdagochtend wandelgroep

(Pieter van den Berk)

Elke vrijdagochtend klokslag 09.30 uur vormt zich in de Vondelstraat vanuit alle windstreken een wandelgroep met interesse voor de natuur. De groep is van heel wisselende grootte, 3 tot 14 enthousiastelingen. Na een korte begroeting, een uitwisseling over het wel en wee en de bepaling van de wandelbestemming springen ze de auto van Ad, Gerard, Rob of Antoon in.

We wandelen afwisselend: Moerkuilten, Sonse heide, Hazenputten, Geelders, Wijboschbroek, Maashorst, Esperloop, St. Annabosje, Kasteel Heeswijk, Venhorst, Slabroek en nog veel meer. De afstand is telkens zo'n 5 km en we lopen in rustig tempo. We staan stil bij de wonderlijken van de natuur en luisteren naar de experts onder ons f.a.v.: bomen, vogels, insecten, natuurontwikkeling enz. Rond 12.00 uur zijn we voldaan terug in de Vondelstraat. Met het voortschrijden van de leeftijd van de deelnemers wordt tempo en lengte van de tocht wat aangepast. Via mond-tot-mondreclame komt er zo nu en dan een nieuw lid bij en helaas vallen er ook af. Dat is bijna altijd vanwege een blessure of de conditie. Zij kunnen eventueel zelf een alternatief bedenken in de vorm van fietsen of kortere wandelingen.

De huidige formule met de afspraak: geen aan-/afmelding, het gaat altijd door, vrije meeloop op proef, bevalt prima. Eventueel volgt in 2014 een publicatie in regionale bladen om nieuwe IVN-ers en wandelaars te enthousiasmeren.

Plantenwerkgroep (Karin Koppen)

Dit jaar heeft de werkgroep niet geïnventariseerd maar heeft het rustig aangedaan en heeft verschillende botanisch interessante gebieden bezocht. Door het slechte voorjaar is de werkgroep wat later van start gegaan dan afgelopen jaren. Tijdens de ledenactiviteit 'De werkgroep nodigt U uit' is men naar de Aa-broeken gegaan. Ook de afsluitende avond was in de Aa-broeken; de opdracht was om het Waterkruiskruid te vinden maar dat was niet gelukt.

Gidsen (Fer Kalis)

Dit jaar stond er weer een Najaarscursus op de agenda. Een nieuw element dit jaar was om het officieel aan te kondigen als een gezamenlijke cursus met IVN Uden. Dat heeft goed geholpen, er waren uiteindelijk zoveel aanmeldingen dat we een paar mensen op de reservelijst moesten plaatsen. De cursus zelf was een succes met een prima beoordeling van de cursisten.

Tentoonstellingen (Mia Rooijmans)

* zondag 21 april: Lentekriebels: Alle winkels in Veghel waren open en het was mooi weer.

Wij stonden met ons kraampje heel centraal midden op de markt. Van de organisatie hadden we een mooi stoepbord gekregen. Voor de kinderen hadden we enkele kinderactiviteiten en daar werd ook na enig aandringen gebruikt van gemaakt.

* zondag 29 september: Oogstfeest in de Natuurtuin: Met een kraampje op het veldje naast de Natuurtuin kregen we veel aanloop want in de bomenkalender is iedereen wel geïnteresseerd. Het was er druk en er hing een bijzonder fijne sfeer.

* zaterdag 14 december: Kerstmarkt in de Watersteeg: Samen met de medewerkers van de Natuurtuin stonden we in de centrale hal van het verzorgingshuis. Zowel bewoners als familie en kennissen deden mee aan het breien van een mooie grote das.

Wandelen met de cliënten van dagopvang de Donk (Mia Rooijmans)

Al jaren gaan we met een groepje IVN-ers wandelen met de cliënten van de Donk op maandag- en donderdagmiddag. Er wordt echt naar de Groentjes uitgekeken. Fijn dat jullie er zijn, zeggen de mensen dan want nu gaan we heerlijk wandelen. Dit jaar was de groep erg groot en de meeste cliënten kunnen zelf nog lopen terwijl andere jaren veel mensen in een rolstoel zaten.

Amfibieënwerkgroep (Rieky Bekkers)

Voor het eerst is dit jaar niet gekozen voor een wekelijkse activiteit:

* Diverse keren is er door leden van de werkgroep een poging gedaan om de heikikker in de Klotterpeel op te sporen, maar door het aanhouden van de koude weer is dit niet echt gelukt. Volgend jaar beter!

* Op verzoek zijn we terug geweest bij de poel van een particulier die we in 2010 hebben bezocht. Destijds zijn er wat tips en aanwijzingen gegeven en de eigenaar heeft deze vervolgens uitgevoerd en wilde dit laten zien.

* 7 mei is een groep belangstellenden met Anemarie op pad geweest naar de Maashorst, op zoek naar de rugstreeppad en kamsalamander. Een geslaagde avond met prachtig weer.

* 4 juli: Maurice van Doorn had aangeboden om te assisteren met het nemen van swops in het Hurkske. (Swop; met wattenstaafje wat huidslijm afnemen voor schimmelonderzoek amfibieën)

* In juli zijn er in het Hurkske knoflookpaddenlarven uitgezet, in aanwezigheid van werkgroep-leden. Ravon heeft bij 2 kleinere poelen schermen uitgezet met aan de binnenkant emmers (na de metamorfose gaan de padjes aan land). Zes weken lang is dagelijks 's ochtends geïnventariseerd.

* 2 november Natuurwerkdag; evenals vorig jaar geholpen bij het opschonen van diverse poelen in het Hurkske.

Steenuilengroep (Peter van de Heijden)

In mijn vorige verslag eindigde ik met een positieve verwachting over 2013 omdat we er een 3e paar steenuiltjes bij hadden gekregen. Helaas is door het koude voorjaar maar weinig aanbod geweest van muizen en insecten. Deze hebben steenuilen nodig om de productie van eieren goed op gang te brengen. Dit heeft dus duidelijk zijn invloed. Omdat er te weinig voedselaanbod is, worden er geen of minder eieren gelegd. De natuur zit wat dat betreft heel mooi in elkaar. Als er niet voldoende voedsel voor mijn kuikens is: neem weinig of geen kinderen. Mensen kunnen daar wel eens een voorbeeld aan nemen.

Van de 3 paar steenuilen, heeft alleen het nieuwe paar 2 steenuiltjes grootgebracht. Van een trouw steenuilenpaar dat elk jaar wel goed was voor hun jongen, lag er alleen maar 1 niet uitgebreed ei in de kast. Een ander paar was niet meer aanwezig in de uilenkast.

Het is zeer te betreuren dat we zo'n slecht resultaat hebben met meer dan 22 kasten. Laten we hopen dat dit jaar een beter resultaat zal geven.

En de overige activiteiten:

Veghelse Vogelaars

In januari zijn de vogelaars naar Zeeland gegaan, een winterse dag die begon met min 2 graden en later op de dag nog een sneeuwbuï. Ijsduiker, toppereenden en een ijseend waren enkele van de mooie soorten; totaal 87 soorten. In mei is nogmaals een dagexcursie naar Zeeland ondernomen met als resultaat 108 soorten! In kleiner verband zijn de volgende tellingen gedaan: watervogeltelling Zuid- Willemsvaart, wintervogeltelling (PTT) en tellingen voor het SOVON atlasproject.

Jaarprogramma commissie

Deze commissie komt een aantal keren per jaar (oktober/november en april) bij elkaar om het programma voor het komende jaar samen te stellen. Wolter Brongers is na een aantal jaar teruggetreden en zal node gemist worden. De commissie bestaat nu uit 3 leden.

Weidevogelbescherming

De Weidevogelbescherming Groep Boerdonk e.o. kan terugzien op een jaar in goede sfeer en fijne onderlinge samenwerking. Dit biedt de vrijwilligers en grondeigenaren perspectieven voor het nieuwe seizoen 2014.

Wel hebben we moeten vaststellen dat de landelijke totale aantallen blijven teruglopen. Als een van de belangrijkste oorzaken van de achteruitgang wordt de intensieve bewerking van gronden/landerijen gezien. Ook de predatie van de nesten was dit jaar wat toegenomen. Afgevoegen tegen landelijke cijfers mogen wij toch niet echt ontevreden zijn over de uitkomstpercentages. De samenwerking met de meewerkende agrariërs/ grondgebruikers in ons zoekgebied is wederzijds positief verlopen.

Nog steeds is de Kievit de meest algemene weidevogel, dit jaar met 140 nesten. De wulp had 12 nesten en van de scholiekster zijn 3 nesten gevonden.

Paddenstoel

Op de hoek van onze tuin aan de straat staan elk jaar vliegenzwammen. Elk jaar is er veel interesse van kinderen die met hun moeders langskomen onderweg naar de school. En ook zijn er telkens de verhalen over kabouter Spillebeen. Terug van een wandeling met onze hond stond ik te kijken naar wat jonge exemplaren met nog maar kleine ronde kopjes. Een jonge moeder, die haar kind naar school had gebracht, kwam naast mij staan. Ik vertelde dat de schimmeldraden van de vliegenzwam in symbiose leven met de wortels van de berkenboom die daar staat, en dat er zoveel groeien omdat de grond onberoerd blijft en niet wordt bemest. Zo praatten we wat tot ze me een beetje wantrouwig aankeek en zei: "U plant ze toch echt niet zelf?"

Gerrit Bruggink

Programma febr. t/m mei

! Let op: kijk altijd even op de website (www.ivn-veghe.nl) of er wijzigingen zijn.

Vrijdagochtend wandeling

elke vrijdag 9.30-12.30
Vondelstraat
Pieter van den Berk 36 60 84

Veghels Landschap (wilgen knotten)

november t/m maart
1e zaterdag v.d. maand
09.00-12.00
Fer Kalis 34 13 48

Amfibieën werkgroep

maart t/m juni
19.00-21.00
Rieky Bekkers 21 26 55

Plantenwerkgroep

april t/m september
19.00 - t/m zonsondergang
Karin Koppen 21 02 16

Februari

Woensdag 12 (Leden)
Sprokkelavond
20.00 - 22.00
Lidou van Beurden 36 57 12

Zondag 23, excursie (Leden/Publiek)
Winterwandeling 't Lijnt
10.00 -12.00
Wolter Brongers 06 533 222 34

Maart

Dinsdag 18 (Leden)
Jaarvergadering
20.00 - 22.00
Karin Koppen 21 02 16

Woensdag 19, (Leden/Publiek)
Voorjaarscursus
zie website voor meer informatie
Fer Kalis 34 13 48

Dinsdag 25, lezing (Leden/Publiek)
Spechten (Gerard Compiet)
20.00 - 22.00
Karin Koppen 21 02 16

April

Zaterdag 12, (Leden/Publiek)
Veghel Paasbest
Informatie volgt in Sprokkels en website
Fer Kalis 34 13 48

Zondag 13, excursie (Leden/Publiek)
Natuur in Zijtaart
14.00 - 16.30
Fer Kalis 34 13 48

Mei

Zondag 4, excursie (Leden)
Fietstocht naar de Blèkert, Schijndel
10.00 - 14.00
Lidou van Beurden 36 57 12

Zaterdag 10, excursie (Leden/Publiek)
Dagwandeling Rob
9.00 - 18.00
Rob Knechten 34 0112

Zaterdag 17
Stekjesmarkt op de Natuurtuin
13.00 - 16.00
Pam Kalis 34 39 82

Zondag 18, excursie (Leden/Publiek)
Vroege vogelwandeling Ham / Havelt
7.00 - 9.00
Wolter Brongers 06 533 222 34

Zaterdag 24, excursie (Leden)
Plantenwerkgroep naar Hohntal
informatie volgt in Sprokkels en website
Karin Koppen 21 02 16

Zondag 25, kinderactiviteit
Brandnetel eten, durf jij dat wel?
10.00 - 12.00 Natuurtuin
Pam Kalis 34 39 82

Excursies: tenzij anders vermeld,
verzamelen op het Stadhuisplein, Veghel
Lezingen: verenigingslokaal Bunders-school,
De Buitendonk 3, 5467 DE Veghel

!!! Wijziging Jaarprogramma

In het jaarprogramma is er een wijziging: de fietstocht met thema Zwaluwen is verzet (i. v.m. voetbal!) van vrijdagavond 13 juni naar zaterdagavond 14 juni.
Jaarprogramma commissie

Naar de Blekert

Op zondag 4 mei gaan we op de fiets naar Heempark de Blekert in Schijndel. We vertrekken om 10.00 uur vanaf Stadhuisplein en we zijn 14.00 uur weer terug in Veghel.

In Schijndel ligt het Heempark. Daar zijn typische landschapselementen (die min of meer bedreigd worden) uit de eigen omgeving bij elkaar gebracht. Een stuk beemd, een griend, een hooiland, een elzenbroekbos, een Brabantse houtwal, een stukje duin en een eiken-essenbos zijn er allemaal te vinden. Verder is er een bosje voor salamanders en via 6 infra-rood camera's is de vleermuizenkelder van binnen te zien.

In het park staat tevens een nostalgische blokhut met typische ambachtelijke elementen uit de mandenmakers- en hoepelmakers-wereld. In de blokhut kunnen bezoekers terecht voor informatie, een 'Skèndels' souvenir of om gewoon even op adem te komen van alle vermoeienissen.

Voor meer informatie:

Lidou van Beurden, tel: 0413-365712 of
e-mail: penlivanbeurden@ziggo.nl

Dagwandeling naar Swalmen

Op zaterdag 10 mei is het weer zo ver dan is er weer de voorjaarsdagwandeling. Deze gaat naar hetzelfde gebied als de najaarswandeling van 2013, namelijk naar Swalmen en omgeving. Samen met Toine Olyslagers en een perfecte routebeschrijving trokken we er toen op uit. De route loopt langs de Swalm en deels door Duitsland. Zie ook Sprokkels nummer 100 voor een beschrijving van al het moois wat er te zien is. Men vertrekt om 09.00 uur precies vanaf het stadhuisplein. Naar verwachting zullen we circa 18.00 uur thuis zijn. Goed schoeisel, kleding en verzorging voor de interne mens is van belang. We rijden zoveel mogelijk gezamenlijk en de kosten worden met de chauffeur verrekend.

Rob Knechten

De Eerdse bergen

De nieuwjaarsbijeenkomst van het IVN werd dit jaar gehouden in de Eerdse bergen. Een klein maar fijn natuurgebied dat bestaat uit een reeks stuifzandruggen. Deze stuifzandwallen dragen in de volksmond namen als pastoorse berg en vrouwkesberg. Dit verwijst naar de vroegere eigenaar van de grond, namelijk de kerk.

Het stuifwallengebied heeft een oude herkomst. De zandbodems zijn tijdens en na de laatste ijstijd ontstaan en daarna bebost geraakt met zomereiken. Deze zomereiken hielden het stuivende zand vast waardoor er wallen ontstonden. Deze wallen waren erg nodig omdat door overexploitatie door plaggen en ontbossing de akkers ondergestoven konden worden. Bovendien benutten de boeren de eiken voor hakhout. Hakhout is een bijzondere wijze van bosbeheer waarbij het hout dusdanig wordt gekapt dat de boom in leven blijft en weer gaat uitlopen. Na 8 tot 12 jaar kan er weer opnieuw gehakt worden. Door het eeuwenlange hakken, het overgroeien van kapwonden en afsterven van stoofdelen zijn de veelvormige stoven ontstaan.

Op verschillende manieren is het gebied in het verleden bedreigd geraakt. Van oorsprong was dit gebied namelijk groter en liep het door in westelijke richting naar Schijndel, ten zuiden van de Eerdse baan. Een gedeelte verdween door de bouw van een vliegveld door de geallieerden tijdens de Tweede Wereldoorlog nabij de Vlagheide. Sporen van het oorlogsverleden zijn nog te vinden in de duinen waar restanten van schuttersputjes en loopgraven getuigen van een bittere strijd. Ook door de aanleg van het industrieterrein nabij Wijbosch, dat door zijn naam 'Duin' nog steeds een verwijzing geeft naar de oorspronkelijke toestand, is een deel verloren gegaan.

De overgebleven stuifwallen zijn in de loop van de tijd geërodeerd zodat de wortels en uitlopers van de eikenstoven op veel plaatsen bloot zijn, komen te liggen. Dit is met name gekomen doordat er zandwinning heeft plaatsgevonden. Voor de afbraak van het natuurschoon werd gevreesd getuige dit gedicht van Jan Deckers, voormalig postbode uit Eerde.

***O Vrouwkesberg, zo zonder erg
maar zachtjes gaat jij henen.***

***Eens komt de dag, dan zegt men
'ach', 'De berg is verdwenen'***

***Voor dag en dauw, is men al in touw
om jouw zand te versjouwen.***

***Men rijdt maar aan, nooit is 't gedaan
want Veghel blijft aan 't bouwen!***

***en d'Eerdse zand: ligt voor de hand,
zo vlakbij: 't kan niet fijner.***

Dáár tast men toe, hier ziet men hoe

Ons bergske steeds wordt kleiner.

Nog keert je rug, het zand terug

Maar 't zal niet lang meer duren

of tot ons leed, lig jij heel breed

daar ginder bij de bureu.

***O vrouwkesberg, 't is meer dan erg
dan hoort jij tot 't verleden.***

***De rest van 't zand waait over het land,
dat is het droeve heden.***

***Wat schrale rog, groeit hier dan nog
maar meer toch bunt en spieren.***

***En in de wei daar teult men hei
geen gras meer voor de dieren.***

***Ons jong gescheer, vind nergens meer
een plaatsje om te schuilen.***

***'t is allemaal, dan even kaal
van 't Hoeves tot de Kuilen***

Gelukkig dat tegenwoordig wel de waarde wordt ingezien van dit natuurgebied. Maar ook nu blijft het opletten om het gebied in deze toestand te behouden. Daarom worden er maatregelen genomen om motorcrossers en mountainbikers te weren om verdere afkalving tegen te gaan.

Suzanne

Lidou's Geerbosdagboek

Zaterdag 23 november 2013

Een hele dag hier gewerkt en daar sta ik dan, nagenietend van de karweien die gedaan zijn. Het is kwart voor 6, hoogste tijd om te gaan. Buiten onze insectentuin is het aardedonker, maar hier niet. Hier laten de schijnwerpers van de sportvelden hun felle lichtbundels vallen op de witte kale stammen van de populieren. Op een decor van donkergrijze tinten wachten ze op de koude winter. Het is zo mooi dat ik maar niet weg kan komen! Vele kleine wintervlinders dwarrelen laag bij de grond. Het is net of het sneeuwt. En ondertussen vliegen er vele ganzen over. Nee, je ziet ze niet maar horen des te meer. Ineens ontploft er een hoop gejuich vanuit de hockeyvelden ... een doelpunt! Eentje waar, blijkbaar, velen op stonden te wachten! Bij mijn vertrek zie ik in de verte fietsers aankomen, het is opletten want niet iedereen laat zijn fietslampjes branden en de wandelaars zijn al helemaal onzichtbaar. Een heerlijke dag om op terug te kijken. Samen met Fer heb ik een stuk omgespit zodat er in de lente hierop gezaaid kan worden. Planten die ik vanmorgen van Jeanne heb ge-

kregen, konden de grond in. Plantengroepjes zijn makkelijker bij te houden dan waar alles door elkaar groeit. Aan de ene kant vind ik een bloemenweide prachtig en aan de andere kant moet je met minder handen werken en praktisch te werk gaan. Zodoende groepeer ik zoveel mogelijk waar het kan. Je vraagt je af waar al die vogeltjes gebleven zijn die hier 3 seizoenen lang vertoefden, één roodborstje en dat was het dan voor vandaag! Oh-ja, 2 vliegjes zwierven nog rond, er vlogen niet eens hommels!

Zaterdag 21 december 2013

Nu zijn de laatste blaadjes echt van de bomen afgewaaid na het harde waaien van de laatste tijd. Terwijl ik zo bezig ben het Bryoniahek te fatsoeneren, hoor ik onrustige geluiden uit een wilg hier vlakbij. En plotseling vliegt een mannetjesfazant met veel kabaal op, meteen gevolgd door het vrouwtje. Ze vonden het niet zo fijn dat ik te dicht in de buurt stond. De lijsterbes heeft massaal zijn bessen laten vallen. Wie weet hebben we volgend jaar een verzameling lijsterbessen struikjes. Sinds Annie tijdelijk uit de roulatie is, heb ik me gerealiseerd dat wij samen niet alleen het Geerbos niet kunnen missen, maar ook dat het Geerbos óns niet kan missen, wil je een beheersbare floratuin hebben. Ben je een tijdje afwezig, dan overwoekeren de planten elkaar. Wij proberen een beetje te sturen. Maar om ons werk wat te vergemakkelijken, hebben we zandpaden gemaakt i.p.v. graspaden. Zandpaden kun je makkelijk schoffelen, gras daarentegen woekert overal tussendoor. Annie komt op zaterdagen even een kijkje nemen, zo is ze vanmiddag ook even geweest. Onder het drinken van een kopje bouillon (voor de afwisseling), hebben we wat gebabbeld. Daarna hield ze telkens voor mij het hekje open zodat ik zonder stoppen met de kruiwagen er door kon. Ze ging pas naar huis toen ze het een beetje koud kreeg. Toen ik later

in het natte gebied een kijkje ging nemen hoe de geplante kattenstaarten erbij stonden, verschoof ik toevallig een dakpan en tot mijn verrassing schoot een muisje weg. Een effen lichtbruine vacht, 2 kraal oogjes en een lange staart. Wat een mooi beestje, maar wat deed ze daar? (Thuis even opzoeken welk soort muisje het was). Het roodborstje is mijn vaste metgezel in het Geerbos, al weet ik niet of deze uit Scandinavië komt. Op een veilig afstandje, af en toe fluitend, wacht het totdat ik ophoepel.

Zaterdag 4 januari 2014

Dit jaar is het Geerbos, wat betreft oud en nieuw, aan de jeugd ontsnapt. Geen spoor van rotjes of vernielingen, gelukkig! Op het einde van deze werkdag, wandelde ik over de paden die ik hier en daar verbreed of versmald heb. Even rustig kijken naar het werk dat Annie en ik verzet hebben. Annie had een van de zandpaden geschof-

planten al heel snel er overheen beginnen te groeien en alles overwoekeren. Zo begrijp ik hoe het komt dat hele steden in de jungles hebben kunnen verdwijnen. En zo vond ik bij het omspitten van een perk een aantal bakstenen die ik misschien wel 20 jaar geleden als afscheiding heb gebruikt. Waren de bakstenen afgezaakt of is de aarde naar boven gekomen? Anne kwam vanmorgen even langs, ze bracht gebroken keramiek mee, dat wordt in sommige perken door de aarde vermengd, voor b.v. tijm, klokjes en rozemarijn. Ze liet me scherven zien van een prachtig donkerblauw potje, dat per ongeluk van tafel was gevallen. Over honderden jaren komen deze scherven weer tevoorschijn, worden bij elkaar gezocht en gelijmd en kunnen dan dienen als onderwerp bij een programma als 'tussen Kunst en Kitsch'. Geduldig luisterde ze naar mijn verhalen over de karweien die de afgelopen tijd gedaan zijn. Over sommige paden die opgeknapt zijn, over 2 kleine gemetselde muurtjes voor de muurvarentjes/steenbreekvarens en over de perken die opnieuw beplant zijn met kaardenbollen, stalkaarsen, hartgespan, slangenkruid, cichorei, betonie, enz. Nee, Anne wilde geen koffie, ze moest nog wat boodschappen doen. Jammer dat ik iets te lang getreuzeld heb om foto's te maken van de vele V's van

feld. We wilden er niet overheen lopen omdat we hoopten bijzondere sporen te ontdekken. Zo denk ik dat er een beestje hier rondloopt en zich 'verbergt' onder de houtstapel bij het gereedschapshok, gezien het heuveltje zand voor de ingang van een smal gaatje. Het is te klein voor een konijn en te groot voor een mol of muis. Met de kruiwagen heb ik geel zand naar een ander pad gebracht om het te verhogen. Blijkbaar heb ik een mierennest verstoord, want het krioelde van lichtgele minimiertjes in het zand. Thuis opzoeken wat voor een soort dat zou kunnen zijn. Opgezocht, het blijkt *Lasius flavus* (gele weidemier) te zijn. Op de zandheuvel achter de muur ontdekte ik dat de zaden van de klaprozen al ontkiemd waren, dat belooft wat. Er bloeiden hier en daar nog klokjes en een koekoeksbloem toonde zijn laatste bloemen. En vreemd genoeg waren al de, massaal gevallen, lijsterbessen allemaal verdwenen. Wat mij altijd opvalt, is dat, daar waar tegels of stenen liggen, sommige

ganzen die overvlogen. Eer ik mijn toestel in de aanslag had, waren ze al achter de bomen verdwenen. Het waren er minstens honderd, schat ik. Welke soort ganzen was 't, vroeg ik me af, omdat het gegak hoger klonk dan ik gewend ben te horen. Nog meer vogels gehoord vandaag? Ja, een buizerd, een heggenmus, mezen, een roodborstje en niet te vergeten de fazant. Gelukkig zijn niet alle vogels naar andere landen gevlogen.

Zaterdag 18 januari 2014

Wat een heerlijke dag en dat zomaar midden in de winter! 8 tot 10 gr.C. De zon scheen volop, het leek wel lente! Dat voelden de vogels ook! Toch maar even noteren hoeveel en wat voor vogels er waren omdat het dit weekeinde de nationale vogeltelling is. Nou, dat was niet mis: 1 roodborstje, 4 koolmezen, 1 grote bonte specht, 1 heggenmus, 1 merel, 1 winterkoning, 1 pimpelmees, 1 buizerd, 2 eksters. We voelden ons vol energie, Annie, Matty en ik. Toen Annie kwam, zaten Matty en ik te pauzeren, wij hadden al een uur werk achter de rug. Matty kwam voor de eerste keer meehelpen. 'Wat moet ik doen?', hij stond meteen in de startblokken. Hij knikte terwijl ik zijn taak omschreef. Oké! Met schop en kruiwagen kon hij aan de slag. Annie ging verder met het schoffelen van het pad waar ze vorige week aan begonnen was en ik nam een perk onder handen dat helemaal overwoekerd was

door een mat van de gewone ereprijs (*Veronica chamaedrys*). De tijm die ik daar ooit geplant heb, was bijna verdwenen. Daaronder vond ik een keverlarve. Matty die net met de kruiwagen langs kwam, stopte om het gekromde insect goed te bekijken. 'Waarschijnlijk een meikeverlarve', zei hij. Zo gek vond ik dat niet omdat er vorig seizoen ook een meikever is gevonden. De keverlarve ging op een andere plek de grond in waar hij verder rustig de winter kan doorbrengen. De schoffelende Annie riep vanuit de verte: 'Hé, Lidou, ik heb meer dan 10 eikels gevonden in het zand! Ze zijn allemaal al ontkiemd, we kunnen een eikenbos beginnen!'. Dat is geen toeval, er zijn hier gaaien en we weten dat zij eikels verstopten als voorraad voor de winter. Toen ik wat planten wilde snoeien in het Pieterperk, ontdekte ik iets leuks. Zo schreef ik op 21 december dat de lijsterbessen massaal onder de boom lagen en dat ze op 4 januari allemaal verdwenen waren. Je denkt dan meteen: opgevreten door vogels! Maar nee deze keer niet. Midden in het Pieterperk, 3 meter van de lijsterbes vandaan, lagen ze op een hoop bij elkaar rondom een holletje van een muis. En wat bleek? De pitten waren weg, er lag alleen het vruchtvlees.

Tot ziens in het Geerbos
en groetjes van Lidou.

Sprokkelavond 2013

Het was een feest om onder de klimopboog het "Bies-strootje" binnen te gaan. Geen moeite was te veel geweest om het lokaal in de Bunderschool om te toveren in een Weinstube met een rieten plafond waaraan kleine kaarsjes brandden. De muren waren bekleed met bloemslingers die uit natuurlijk materiaal waren samengesteld, met droogbloemen in ruikers en ook klimopsluier. Daarbij ook veel posters met reclame voor Duitse wijnen, want dit werd de geur- en wijnavond van Peter en Lidou. De tafels waren opgesierd met kaarsjes en er stonden enkele ingenieuze torentjes met een groot aantal lege flessen eraan. Met vereende handen hebben Lidou van Beurden, Peter Otte, Mia Rooijmans, Annie Oudendijk, Riet Zuyderwijk, Tiny van Lieshout en Corrie van Oort, gewerkt aan de bewonderenswaardige aankleding. Veel tijd is besteed aan de luister- en lommerrijke versiering van deze ene avond. Die werd dus ook heel speciaal. Maar met lege handen kon je er niet binnenkomen. In de hal werden we ontvangen met koffie en thee met cake of taart, meegebracht door een aantal ijverige bakker en baksters.

We kregen een stencil met een geurenwiel erop en kleine flesjes en potjes met geuren erin met de bedoeling om die te omschrijven. Dat was een neusoefening om in het tweede deel van de avond de geurvlaggen van de te proeven wijn goed te kunnen omschrijven. Peter van Beurden, onze wijnvoorman, vertelde ondertussen over de wijnstokken en het belang van de druivensoort en de bodemsamenstelling voor de uiteindelijke smaak en geur van de wijn. Zo kunnen oude wijnstokken op een helling met dezelfde druiven toch van smaak verschillen met jonge wijnstokken, want hoe ouder de wijnstok hoe dieper de wortels reiken en dan kunnen ze in heel anders samengestelde aardlagen terechtkomen. Ook de zoninstraling is van groot belang.

Na de pauze werden ons zes wijnen voorgesteld waarvan we allemaal een slokje of wat konden proeven. We begonnen met 3 witte wijnen van

wat minder bekende druivensoorten. Dit waren resp. Grüner Veltliner, Viognier en Cortese. Daarna kwamen wijnen van de volgende rode druivensoorten aan bod. Achtereenvolgens Primitivo (Zinfandel), Pinot noir en Carmenere. Wel voorwalsen en goed op en neer halen door de mond om alle smaakpapillen te bereiken! En kijken naar de tranen op de wand van het plastic glaasje, want hoe meer tranen hoe hoger het alcoholpercentage. Uitspugen kon ook, daar waren aparte spuugbakjes voor. Spoelwater stond ook ter beschikking. Het viel niet mee om de smaak en geur van eerst drie witte wijnen en daarna drie rode aan te geven. Maar het leverde wel een gezellig drinkgelag op. Ook hier wist Peter aan de geur, de smaak en de kleur de nodige informatie over de betreffende wijn toe te voegen, waardoor het bouquet extra pittig werd.

Na afloop konden we nog een tijd gezellig na-kaarten met een drankje en een hapje.

We moeten Lidou en Peter en hun medewerkers van harte bedanken voor deze feestelijke avond. Zeer geslaagd. Jammer dat alles weer moest worden opgeruimd in de volgende dagen. Ook dat zal een heel karwei geweest zijn. Met deze avond sloten we het jaar 2013 af met een geslaagde sprokkelavond om op terug te kijken.

P.S. Er was een glazen pot waarin veel kurken zaten. We mochten raden hoeveel. De uitslag werd bekendgemaakt na de nieuwjaarswandeling in Eerde. Er werden 113 kurken geteld. Toen bleek dat Annie Oudendijk er precies één kurk naast zat. Dus zij ontving de fles wijn. Proost Annie!

Groeten van Pieter van Breugel

Sprokkelverslag

Dit jaar bestond het IVN-Veghel 35 jaar, het idee ontstond om dit feit te vieren op de laatste Sprokkelavond van 2013. We houden allen van de natuur en we houden van een glaasje, een mooie combinatie om wat meer te weten te komen over druiven, bladeren, grondsoort, wijn maken en wijnproeven. Peter van Beurden werd gestrikt voor een lezing daarover. Dat was niet tegen dovenmansoren gezegd, want hij zei zowat meteen: ja!

Maar lang vóór die tijd moesten er ook voorbereidingen getroffen worden om ons nieuw lokaal te laten lijken op een Bies-strootje (bistro) uit Frankrijk, samen met wat meer buitenlandse sferen.

Het idee was om een verlaagd plafond te maken van rietmatten. Alleen ... ze waren zo duur, dat werd te gek. Riet, die uit eigen ervaring vanuit vroeger (het Westland, druiventeelt, rietmatten tegen de felle zon) wist hoe rietmatten gemaakt werden, nam het initiatief om ons te leren hoe dat moest. Dus besloten we om maar zelf riet te snijden langs de sloten. Riet en Mia hadden een mooie plek gevonden en samen begonnen ze te snijden: rietje voor rietje ... deze? Nee, tekort! Deze? Ja, die is goed! En zo ging het maar door! De eerste bundel was een feit. Het was 35 gr.C. hun zweetdruppels vulden de bijna lege sloot. De bundel werd achter op de fiets vastgebonden en naar de Bundersschool gebracht – daar waar ons IVN-lokaal was en is. Hoe groot was deze verrassing toen Lidou het lokaal binnenkwam! Dat werd de aftrap voor vele-vele bundels riet, die steeds op het IVN-zoldertje te drogen werden gelegd.

Op een mooie maandagavond waren Mia en Lidou weer druk bezig te snoeien en te bundelen, langs een sloot in Mariaheide (bleek de beste plek te zijn), stopte een auto, een jonge vrouw begroette ons, vroeg wat wij aan het doen waren, want ze had ons al verschillende keren bezig gezien. Mia, die in haar een oud-leerlinge herkende, vertelde gewichtig dat wij dit riet nodig hadden voor een cursus van het IVN ... ! Wij kwamen door die dikdoenerij niet bij van het lachen, maar het werd in zekere zin ook een cursus...

Elke maandagavond kwamen we bijeen: Riet, Mia, Tiny, Corrie, Annie en Lidou.

2 ploegen van 3; 2 matten per avond. Riet en Mia vlochten en de anderen maakten dunne bundeltjes en gaven het aan. 36 vierkante meter is er gevlochten! Op andere avonden werden kurkenslingers gemaakt, bloemen van crêpepa-

pier, spuugbakjes, kaarsenhouders en nog vele dingen.

Ondertussen had Lidou allerlei buitenlandse wijnhuizen en ambassades per mail aangeschreven en dagelijks ontving ze pakjes en/of rollen met posters (velen ervan hebben we opgehangen). Er was een firma bij die ook dubbeltraps-kurkentrekkers aanbood (die zijn alle uitgedeeld op de feestavond), een andere had boekjes. Vele folders kwamen met de post mee. (Er zijn er genoeg over voor de liefhebbers).

Lidou kwam op het `leuke´ idee om ook planten te gaan drogen, die dan aan het toekomstig plafond zouden hangen, b.v. lavendel, tijm, koren, soorten grassen, enz. Langs de weg vond ze vele boerenwormkruiden, volop in bloei, mooi geel, ideaal voor die avond! 2 grote manden vol werden ook naar de zolder gebracht om te drogen. Maar na verloop van tijd verspreidde zich een zeer eigenaardige geur over de zolder en over het berghok.

Ook de medehuurders van de Bundersschool vroegen zich af, waar die geur vandaan kwam en wat kon het toch zijn, dat `iets´ zo kon stinken!?! De e-mails over en weer, zorgden er voor dat het boerenwormkruid supersnel afgevoerd werd en het heeft lang geduurd voor die `penetrante´ geur, zeg maar stank, verdwenen was.

Peter Otte, die zich aanbood om foto's te maken tijdens ons voorbereidend werk, werd meteen gestrikt om mee te helpen. Ja, we hadden een man nodig voor de zware karweien. Hij nam o. a. de taak op zich 4 flessenzuilen te maken. Een half jaar lang hebben een aantal IVN-ers zich opgeofferd om veel wijn te drinken om zoveel mogelijk lege flessen te sparen voor die 4 zuilen. Meer dan 200 lege flessen hadden we bij elkaar gesprokkeld. Het berghok kreeg er een geur bij ... Overgebleven gaas van het Geerbos, 4 planken van een kastje dat alsmaar in de weg stond in ons lokaal (lumineus idee van Mia), als bodem voor de stevigheid van de zuilen, heel veel tie rips (kunststof binders) en Peter kon aan de slag. Op zijn zolder ontstonden ze en oerzwaar waren ze. Dat merkten Peter en Lidou toen ze af waren en naar ons lokaal gebracht moesten worden. Trede voor trede, niks zo van `effe naar beneden brengen´, eenmaal in het rode busje naar ons lokaal, konden ze op die feestavond met binnenverlichting hun vele tinten groen uitstralen.

Alle voorbereidingen waren klaar, toen kwam de grote dag om ons lokaal aan te kleden.

De sfeer ontstond al toen Mia en Peter de posters opgehangen hadden.

Van tevoren waren Mia en Lidou bezig geweest om gaten te boren in de muren om oogjes vast

te maken voor het verlaagd plafond, maar de boor bleek te bot, de muren te hard, Peter nam het karwei over. Hij spande speciale draden over het lokaal heen, de matten konden één voor één geplaatst en uitgerold worden. Met veel geduld hing Peter speciale lampjes aan het verlaagd plafond. En ook Corrie klom op de trap alsof ze dat elke dag deed, om de gedroogde kruiden aan het plafond te hangen, aangegeven door Tiny en Annie. Riet en Mia hingen de kurkenslingers vóór de lamellen. Verder werden een (uit 1990) oeroude oleander en een ander boompje met zelfgemaakte bloemen versierd. Lidou zorgde ervoor dat de klimop vastgemaakt werd aan de ingangsboog en aan de muren. De met lichtgroen papier bedekte tafels, werden versierd, flessen water voor het spoelen van glas en/of mond, spuugbakjes, gemaakt door Riet (zij sneed elke kurk doormidden) en Tiny (plakte de halve kurken op de spuugbakjes). Folders werden op eigengemaakte banken gelegd, in de hal werden de voorbereidingen getroffen om de IVN-ers te ontvangen met koffie, thee en met, door IVN-ers zelfgebakken, heerlijkheden.

Zo had ieder een taak, het liep op rolletjes. Ondertussen had Peter van Beurden zich grondig voorbereid op zijn lezing, geurenexperiment en wijnproeverij.

Thuis werd veel voorgeproefd, de PowerPoint presentatie kreeg vorm, de geurflesjes (met veel dank aan de Wereldwinkel voor het lenen ervan) kregen een laagje aluminiumfolie, de geurpotjes werden gevuld met geurafgevendende stoffen en genummerd, proefformulieren lagen ook klaar. En toen kon de feestavond echt beginnen!

En nu zijn we hier bij de Brownies en Downies om te genieten van ons bedankcadeau van het IVN en om notities te maken voor dit verslag. Maar bedankcadeau of niet... we hadden die gezellige avonden niet willen missen.

Annie, Corrie, Mia, Riet, Tiny, Peter Otte, Peter van Beurden en Lidou.

Foto: Gerrit Bruggink. Genomen in zijn achtertuin.

Geerbos op z'n Paasbest

Al weer een aantal jaren organiseert de gemeente in het voorjaar de activiteit 'Veghel Paasbest'. Groepen kunnen zich hiervoor aanmelden om een bepaald gebied van afval te ontdoen. De gemeente stelt spullen als handschoenen en vuilniszakken beschikbaar en zorgt voor afvoer van de volle zakken.

Het IVN is een organisatie voor **Natuur en Milieu Educatie**. Een schoon milieu begint bij jezelf. Het leek ons een aardig idee om een keer op een andere manier actief bezig te zijn voor natuur en milieu. Daarom hebben we het IVN aangemeld als de vereniging die het GEERBOS weer op z'n paasbest wil laten tonen.

Zelf hebben we er ook alle belang bij want het Geerbos is ons vaste thuishonk

Uiteraard kunnen we dit niet alleen en hebben we daarbij de steun van de leden nodig.

Daarom hierbij de **oproep**: Reserveer alvast zaterdagochtend 11 april van 10.00 tot 12.00 uur in de agenda om mee te doen. Graag met een mail naar Fer Kalis (fam.kalis@home.nl) dan krijg je t.z.t. de exacte informatie.

Eén ding is zeker, het wordt vast heel gezellig met koffie toe in de insectentuin.

Fer Kalis

Wat is het IVN?

Het IVN wil de natuur in al haar kleur en veelvormigheid onder de aandacht van mensen brengen en daardoor bijdragen aan de verwondering en het respect voor al het leven rondom ons. Daarom is onze zelfgekozen lijfspreuk:

In Voor Natuur

Het IVN Veghel is aangesloten bij de landelijke Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie in Amsterdam.

Wat biedt het IVN Veghel?

Voor belangstellenden organiseert het IVN nu al 35 jaar, cursussen, tentoonstellingen, wandelingen en fietstochten in en rondom Veghel. Voor leden en donateurs staan ook wandelingen in nabijgelegen natuurgebieden en verenigingsavonden met diverse natuurthema's op het programma. De overige activiteiten vinden plaats in werkgroepverband:

Werkgroep / activiteit / Contactpersoon / telefoon

Amfibieën:

Rieky Bekkers21 26 55

Geerbos/insectentuin:

Pieter van Breugel36 27 53

Planten:

Karin Koppen21 02 16

Natuurontdekkers:

Hanneke Leenhouts.....28 78 51

Annette Roelands.....35 39 19

Marja van Heijst.....35 40 47

Veghelse Vogelaars:

Ton Hermans21 02 16

Weidevogelgroep Boerdonk:

Huib van Hees21 16 49

Veghels Landschap:

Fer Kalis34 13 48

Tentoonstelling:

Mia Rooijmans36 29 77

Infoblad:

Maria Kordewinders(0492) 46 33 83

Ledenactiviteiten:

Lidou van Beurden36 57 12

Vrijdagochtendwandeling:

Pieter van den Berk36 60 84

Wandelen met de Donk:

Mia Rooijmans36 29 77

Wilt u actief worden in het IVN?

Dan bent u welkom als lid. Het lidmaatschap kost € 23,00 per jaar en voor huisgenootleden € 11,50 per jaar. Overmaken op rekeningnr. 4154271. Nadere inlichtingen of aanmelden bij het secretariaat IVN Veghel Antoniusstraat 11, 5469 EV Keldonk of secretariaat@ivn-veghel.nl

Wilt u het IVN Veghel ondersteunen?

U bent van harte welkom als donateur (minimum € 11,50 per jaar).

Overmaken op rekeningnr. 4154271. U krijgt dan het jaarprogramma toegezonden en vier keer per jaar het verenigingsblad met nieuws en verhalen over de natuur in en rondom Veghel.

Afmelden ? Voor 1 december van het lopend jaar bij het secretariaat

In het nummer van IVN-info leest u onder andere over: alles waar u in verwondering verslag van doet om anderen van uw belevenissen mee te laten genieten.

Kopij inleveren voor het lentenummer 102
Tot 15 april (liefst eerder!)

Redactieadres:

Maria Kordewinders-v.d. Tillaar
Geluckweg 4

5469 NA Boerdonk

Telefoon:0492 - 46 33 83

E-mail: kordewinders@home.nl

Foto's en tekeningen zijn ook héél welkom.

MIX
Papier van
verantwoorde herkomst
FSC® C017135